Valtiovarainministeriö NEUVOSTORAPORTTI VM2015-00363

KVS Ikonen Susanna(VM), Tanninen Seppo, Haanpää Tiina(VM) 22.06.2015

Asia
Ecofin 19.6.2015; yhteenvetoraportti

Kokous
Talous- ja rahoitusasiat -neuvosto 19.06.2015

Latvian puheenjohtajuuskauden viimeisen Ecofin-neuvoston asialista oli laaja.

Pankkien rakenteellista uudistusta koskevasta asetusehdotuksesta saavutettiin neuvoston yleisnäkemys. Euroopan strategisten investointien rahaston osalta neuvostoa informoitiin neuvottelutilanteesta. Asetus saataneen voimaan heinäkuun alussa.

Veroasioissa neuvosto ilmaisi tukeaan ehdotukselle koskien hallinnollista yhteistyötä rajat ylittävissä veropäätöksissä. Työtä jatketaan ja poliittinen yhteisymmärrys on tavoitteena tämän vuoden loppuun mennessä. Korko- ja rojaltidirektiivin osalta poliittista yhteisymmärrystä ei saavutettu.

Pankkiunionin toteuttamisen tilannekatsauksessa kerrottiin ja lyhyesti keskusteltiin yhteisen kriisinratkaisurahaston siltarahoituksen vaihtoehdoista.

Neuvosto hyväksyi pääomamarkkinaunionia koskevat päätelmät, talouspolitiikkaa koskevat maakohtaiset suositukset, sekä talouspolitiikan laajoja suuntaviivoja koskevan raportin.

Vakaus- ja kasvusopimuksen toimeenpanon osalta poistettiin liiallisen alijäämän päätös Maltan ja Puolan osalta, sekä annettiin Iso-Britannialle kaksi vuotta lisäaikaa liiallisen alijäämän korjaamiseen.

Euroryhmässä oli esillä Kreikan tilanne, Kyproksen sopeutusohjelman kuudes väliarvio, Portugalin ohjelmanjälkeinen seuranta, IMF artikla IV konsultaatiot euroalueen taloudesta, eurooppalaisen ohjausjakson vuoden 2015 suositukset euroalueen taloudesta, temaattinen keskustelu kasvusta ja työllisyydestä liittyen politiikkatoimiin alhaisten korkojen ympäristössä, sekä kesäkuun Eurooppa-neuvoston valmistelu.

Pankkien rakenneuudistus

Pankkien rakenteellista uudistusta (BSR) koskevasta asetusehdotuksesta hyväksyttiin yleisnäkemys. Keskustelussa kiitettiin kompromissiesitystä tasapainoiseksi ja tunnustettiin komissaari Barnierin ja

pääjohtaja Liikasen valmistelutyö. Seuraavaksi aloitetaan trilogineuvottelut Euroopan parlamentin kanssa, jonka kanta on valmisteilla ECON-valiokunnassa.

Euroopan investointiohjelma

Neuvostossa saatiin tilannekatsaus Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) perustamisen etenemisestä. Trilogineuvotteluiden tulos hyväksyttiin Coreperissä 9.6. ja Euroopan parlamentin on tarkoitus äänestää asiasta 24.6. Komission varapuheenjohtaja Katainen totesi, että jatkossa komissio valmistelee investointisuunnitelman kolmannen osa-alueen, eli investointien esteiden poistamiseen liittyviä toimia. Keskustelussa kiitettiin nopeasta valmisteluprosessista ja tuettiin kompromissia. Lopuksi puheenjohtaja totesi valmistautuvansa asetuksen allekirjoitukseen ennen kesäkuun loppua.

Hallinnollinen yhteistyö rajat ylittävissä veropäätöksissä

Neuvostossa annettiin puheenjohtajan tilannekatsauksen perusteella suuntaa jatkotyölle koskien soveltamisalan laajuutta, ennakkopäätösten ja ennakkohinnoittelusopimusten määritelmiä, taannehtivaa soveltamista, sekä komission roolia. Jäsenvaltiot ilmaisivat vahvaa tukea ehdotuksen tavoitteille ja asiasta haluttiin päästä sopimukseen Luxemburgin puheenjohtajuuskaudella.

Korko- ja rojaltidirektiivi

Tavoitteena oli päästä poliittiseen yhteisymmärrykseen direktiiviehdotuksen jaosta, jolloin ensimmäisessä vaiheessa voidaan hyväksyä väärinkäytösten vastainen säännös ja samalla sitoutua jatkamaan keskustelua tosiasiallisen verotuksen minimiverotasosta. Osa jäsenmaista kuitenkin katsoi, että direktiivistä tulisi keskustella kokonaisuutena, eikä yhteisymmärrystä saavutettu.

Pankkiunionin toimeenpano

Asiakohdassa saatiin puheenjohtajan tilannekatsaus pankkiunionin perustamisesta, sekä keskusteltiin siltarahoituksesta. Puheenjohtaja totesi, että 11 jäsenvaltiota on jäljessä pankkialan kriisinratkaisukehysdirektiivin (BRRD) täytäntöönpanon aikataulusta. Siltarahoituksen osalta keskustelussa nostettiin esille, että lupaavin lähde on rahaston hankkima markkinaehtoinen rahoitus. Keskustelussa todettiin myös, että markkinaehtoinen rahoitus olisi varsinkin kriisitilanteissa rajallista ja julkisiin varoihin perustuvaa siltarahoitusta käytettäisiin vasta viimeisenä keinona. Keskustelun yleinen yhteisymmärrys oli, että siltarahoitus tulee saada ratkaistua mahdollisimman nopeasti. Puheenjohtaja lupaili, että asiaan palataan syksyn Ecofin-neuvostossa.

Pääomamarkkinaunioni

Komissio selosti pääomamarkkinaunionin pääpiirteet. Euroopan parlamentin odotetaan äänestävän asiasta vielä heinäkuun aikana. Komission puolestaan julkaisee toimintasuunnitelman syksyllä 2015. Neuvosto hyväksyi päätelmät keskusteluitta.

Eurooppa-neuvoston valmistelut

Osana Eurooppa-neuvoston valmisteluja Ecofin-neuvosto hyväksyi talouspolitiikka koskevat maakohtaiset suositukset ja siirsi ne Eurooppa-neuvoston vahvistettavaksi. Keskustelussa todettiin, että vaikka talouden näkymät ovat parantuneet, on monissa maissa julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyden turvaaminen edelleen haaste. Lisäksi keskustelussa kannatettiin eurooppalaisen ohjausjakson virtaviivaistamista ja katsottiin vertaispaine tärkeäksi.

Eurooppa-neuvoston valmistelujen yhteydessä Ecofin-neuvostoa informoitiin tulevasta raportista, jonka on laatinut Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja, komission puheenjohtaja, Euroopan keskuspankin pääjohtaja, sekä euroryhmän puheenjohtajan yhteistyössä Euroopan parlamentin puhemiehen kanssa. Komissio totesi raportin olevan kunnianhimoinen, ja siinä tuodaan esille lyhyen ja pitkän aikavälin toimia. Puheenjohtaja totesi, että asiakohdassa ei ole tarkoitus tässä kohtaa käydä keskustelua.

Eurooppa-neuvostoa varten Ecofin-neuvosto myös hyväksyi talouspolitiikan laajoja suuntaviivoja koskevan raportin keskusteluitta.

Vakaus- ja kasvusopimuksen toimeenpano

Neuvosto poisti liiallisen alijäämän päätöksen Maltan ja Puolan osalta ja antoi Iso-Britannialle kaksi vuotta lisäaikaa liiallisen alijäämän korjaamiseen. Asia oli aiemmin hyväksytty komiteatasolla. Komissio myös totesi pitävänsä Suomen hallitusohjelmaan sisältyviä toimenpiteitä uskottavina, mistä syystä liiallisen alijäämän menettelyn käynnistämistä ei pidetä tässä vaiheessa perusteltuna.

Ecofin-aamiainen

Aamiaisella keskusteltiin lyhyesti taloustilanteesta.

Muut kokoukset

Euroopan vakausmekanismin (EVM) johtokunta kokoontui vuosikokoukseensa 18.6. ja Euroopan investointipankin (EIB) valtuusto 19.6.

Euroryhmä 18.6.2015

1. Kreikka - tilannekatsaus

Euroryhmän kokouksessa troikka-instituutiot (Euroopan komissio, Euroopan keskuspankki (EKP) ja Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF)) informoivat valtiovarainministereitä Kreikan tilanteesta ja Kreikan sopeutusohjelman viidettä väliarviota koskevien neuvottelujen edistymisestä. Kreikan tilanne on herkkä. Väliarviota koskevissa neuvotteluissa ei ole tapahtunut edistystä. Instituutioiden ja Kreikan välillä on merkittäviä näkemyseroja tarvittavista uudistustoimista. Kreikka toisti jo aikaisemmin esittämänsä ehdotukset, jotka instituutiot ovat todenneet riittämättömiksi. Lisäksi Kreikka esitti ensikertaa suullisesti automaattista velkajarrua, jonka noudattamista valvoisi talousneuvosto. Velkajarruesitystä ei ole lainkaan käsitelty teknisellä tasolla, joten sen toteuttamiskelpoisuudesta ja vaikutuksista ei ole instituutioiden näkemystä ja arviota, minkä takia asiasta ei ollut edellytyksiä keskustella euroryhmässä. Kreikan ja muiden euromaiden näkemysten välillä ei kokouksessa tapahtunut lähentymistä.

2. Kypros – 6. väliarvio

Euroryhmä hyväksyi Kyproksen sopeutusohjelman kuudennen väliarvion ja tarkistetun yhteisymmärryspöytäkirjan (MoU). IMF:n johtokunnassa MoU on määrä hyväksyä kesäkuun aikana pian euroryhmän kokouksen jälkeen, mahdollisesti jo 19.6. Väliarvion hyväksyminen mahdollistaa seitsemännen lainaerän maksamisen Kyprokselle. EVM:n osuus lainaerästä on 100 milj. euroa ja IMF:n noin 280 milj. euroa.

Kuudennen väliarvion mukaan Kyproksen sopeutusohjelma on nyt jälleen raiteillaan ja komission 1.6. laatimasta listauksesta ilmenee, että väliarviossa seitsemännen lainaerän ehdoksi asetetut ennakolliset toimet on toteutettu määräaikaan eli toukokuun loppuun mennessä.

3. Portugali – ohjelman jälkeinen valvonta

Portugali on sopeutusohjelmansa päätyttyä kesäkuussa 2014 siirtynyt ohjelman jälkeiseen valvontaan, joka jatkuu kunnes maa on maksanut takaisin 75 % saamastaan tuesta. Komissio aloitti yhteistyössä Euroopan keskuspankin ja IMF:n kanssa toisen valvontakäynnin Portugalissa 4.6. Instituutioiden antoivat euroryhmälle suullinen raporttinsa valvontakäynnin keskeisistä havainnoista.

4. IMF artiklan IV arvio euroalueen taloudesta

IMF:n pääjohtaja Christine Lagarde kertoi kokouksessa IMF:n artikla IV euroalueen loppuraportista. IMF kehottaa keskittymään keskipitkällä aikavälillä rakenteellisten uudistusten toimeenpanoon, julkiseen talouteen sekä varmistamaan terve rahoitussektori. Raportin analyysien pohjalta käytiin keskustelu euroalueen taloudesta.

5. Eurooppalainen ohjausjakso – vuoden 2015 euroalueen suositukset

Ministerit hyväksyivät Eurooppalaiseen ohjausjaksoon liittyviä suosituksia euroalueelle. Suosituksia annettiin yhteensä neljä liittyen rakenteellisiin uudistuksiin, finanssipolitiikan yhteensovittamiseen, rahoitusmarkkinoiden kriisin ratkaisuvälineisiin ja talouden seurantamekanismien kehittämiseen. Euroryhmä tulee seuraamaan suositusten toimeenpanoa.

6. Temaattinen keskustelu kasvusta ja työllisyydestä – politiikka alhaisempien korkojen ympäristössä

Komissio on tehnyt selvityksen alhaisten korkojen tuottamista säästöistä ja niiden käytöstä. Euroalueen korot ovat laskeneet nopeasti, mikä tuottaa huomattavia säästöjä korkomenoissa. Komissio on arvioinut säästöjen mittaluokkaa ja niiden kohdentumista. Analyysin perusteella julkiset menot ja velka ovat supistuneet odotettua vähemmän. Euroryhmän käsittelyn aluksi Italian valtionvarainministeri Padoan ja Suomen valtiovarainministeri Stubb alustivat lyhyesti keskustelun. Keskustelussa päädyttiin siihen, että alhaiset korot tarjoavat mahdollisuuden julkisen talouden vakauttamiseen, investointeihin ja talouden uudistuksiin. Euroryhmä tulee keskustelemaan tästä aiheesta uudestaan tämän vuoden kuluessa.

7. Kesäkuun Eurooppa-neuvoston valmistelu

Kesäkuun Eurooppa-neuvoston valmistelun liittyen euroryhmässä saatiin puheenjohtaja Dijsselbloemilta tietoa talous- ja rahaliiton kehittämistä koskevan raportin valmistelusta, jota ei ole vielä jaettu. Kyseessä on puheenjohtajien henkilökohtaisessa ominaisuudessa laatima raportti, joka ei edusta toimielinten näkemyksiä. Hän totesi, että raportti tulee jakautumaan lyhyen ja pidemmän tähtäyksen toimiin, joista lyhyemmän tähtäimen konkreettiset toimet olisivat toteutettavissa nykyisten perussopimusten puitteissa.

8. Muut asiat

a) Suomen politiikkaprioriteetit

Valtiovarainministeri Stubb kertoi Suomen uuden hallituksen politiikkaprioriteeteista.

b) Euroryhmän työohjelma loppuvuonna 2015

Hyväksyttiin euroryhmän työohjelma loppuvuodelle 2015.

c) Aasian infrastruktuuri-investointipankki (AIIB)

Ministerit saivat informaatiota Kiinaan perusteilla olevan infrastruktuuri-investointipankin perustamisneuvottelujen tilanteesta.

Suomen edustajat

VMI Stubb, pysyvä edustaja Vierros-Villeneuve, alivaltiosihteeri Saarenheimo ja virkamiesvaltuuskunta.

Asiakirjat

-

Liitteet

Viite

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi